

Samo Chalupka – Mor ho!

Duní Dunaj a luna za lunou sa valí:
nad ním svieta pevný hrad na vysokom bralí.
Pod tým hradom Riman-cár zastal si táborom:
belia sa rady šiatrov d'alekým priestorom.
Pokraj tábora sedí cár na zlatom stolci;
okol neho cárska stráž, tuhí to paholci;
a pred cárom družina neveliká stojí:
sú to cudzí víťazi, každý v jasnej zbroji.

Pobelavé kaderie šije im obtáča,
modré ich oči bystro v okolo si páča.
Rastom sú ako jedle, pevní ako skala,
zdalo by sa ti, že ich jedna mater mala.
Oni čelom nebijú, do nôh nepadajú:
taká otroč neznáma slovenskému kraju,
lež božie dary nesú, chlieb a soľ cárovi
a smelými sa jemu primlúvajú slovy:

1. Mor ho! predstavuje
  - a/ hrdinský lyrický spev
  - b/ národnú historickú povesť
  - c/ hrdinskú veršovanú báseň
  - d/ reflexnú veršovanú báseň
2. Posledné dvojveršie ukážky naznačuje, že Slovania prichádzajú za cárom

a/ v mieri	b/ s pokorou
c/ pyšne	d/ nesmelo
3. Pri charakteristike Slovanov autor využíva:
  - a/ idealizáciu
  - b/ personifikáciu
  - c/ individualizáciu
  - d/ stupňovanie
4. Ktoré z nasledujúcich tvrdení o diele Mor ho! je pravdivé?
5.
  - a/ Posolstvom diela je výzva Slovákom, aby prečkali zlé časy v pevnej viere v Boha.
  - b/ V diele dominujú opisy prírodných krás Slovenska a mobilizácia vojska.
  - c/ Konflikt diela spočíva v protiklade myšlienky mierového spolunažívania a násilia.
  - d/ V diele vystupuje typický romantický hrdina – skupina slovanských poslov.
6. Ktorá z uvedených možností najlepšie vystihuje Slovanov v ukážke?
  - a/ tmavovlasí, junáci, odvážni
  - b/ žiariaci, otroci, odhodlaní
  - c/ vysokí, bojovníci, nepoddajní
  - d/ modrookí, individualisti, statoční
7. Po ktorej slabike sa nachádza v nasledujúcom verši polveršová prestávka?
nad ním svieta pevný hrad na vysokom bralí
8. Napíšte pravopisne správne vzťahové prídavné meno odvodené od vlastného podstatného mena Riman v tvare N singuláru.
9. Ktorý umelecký jazykový prostriedok predstavuje verš
Duní Dunaj a luna za lunou sa valí?